
Declaració de la Junta Directiva de Foment del Treball

PER UNA INDÚSTRIA CATALANA COMPETITIVA I FORTA

L'economia catalana es caracteritza per disposar de molts sectors econòmics que aporten al seu creixement econòmic, sense que depengui d'un únic sector o subsector.

Tan mateix, de forma especial i històricament, un dels sectors pilars en els que s'ha centrat el procés d'internacionalització de l'economia catalana i la seva capacitat per promoure el creixement econòmic al nostre país ha sigut el sector industrial; un sector que va patir fa molts anys un procés de reconversió intens, especialment en el tèxtil, entre d'altres, i que actualment, com a conseqüència del desenvolupament de la indústria 4.0 i dels elements de sostenibilitat ambiental, està front, per un cantó, al procés de la transició digital i, en un segon terme, a la necessitat de descarbonitzar els sistemes productius, de realitzar la transició energètica a fonts renovables i de canviar d'un sistema d'economia lineal a un de circular.

Aquests són reptes que en alguns casos suposen majors compromisos d'inversió i de despesa i als quals el sector industrial ha de fer front per tal d'adaptar-se en aquest context que exigeix uns canvis que es donaran i sobre els quals s'ha d'actuar de forma intel·ligent i estratègica i, especialment, posant el focus en una visió de llarg termini. Per fer-ho possible és necessària una voluntat de recolzar la indústria i aquesta qüestió no queda clara en molts aspectes.

Catalunya té 15 impostos propis i és la comunitat autònoma que en té més. Després de Catalunya, les comunitats autònomes amb més impostos propis en tenen 6, i són: Andalusia¹, Astúries, Galícia i la Regió de Múrcia. La mitjana d'impostos propis per comunitat és de 2,7.

D'aquests 15 impostos propis, 5 graven directament a la indústria² i se n'estan preparant de nous. La conclusió és que la indústria a Catalunya està maltractada, en relació amb altres comunitats.

La Comissió Europea publica, cada 3 anys, des del 2010, el seu estudi sobre la competitivitat de les regions europees.

Al 2010, Catalunya estava per sobre la mitjana. Al 2019, ocupa la posició 161^a, de 268 regions europees. Una pèrdua de competitivitat molt significativa i que ens situa en una posició per sota de la meitat del rànquing.

¹ Segons el Ministerio de Hacienda, Andalusia té 8 impostos propis, però 2 d'ells es troben suspesos d'efectes des de l'1 de gener de 2013, donada l'existència de l'impost a nivell estatal.

² Cànon de protecció civil; Cànon de l'aigua; Cànon de residus; Cànon d'emissions a l'atmosfera; Impost de begudes ensucrades.

Gairebé totes les regions espanyoles han perdut competitivitat, però no al ritme que ho fem nosaltres. El País Basc i Madrid també han perdut, però ocupen els llocs 125^a i 98^a en aquest índex de competitivitat, ambdós en la part alta del rànquing.

Per a Foment del Treball, i entenem que per al conjunt de la societat catalana, revertir aquesta situació és el nostre deure i ha d'ésser el nostre objectiu.

És possible que el Pacte Nacional per la Indústria pugui representar una certa ajuda, però ho és també anul·lar les càrregues extraordinàries, i un enfoc holístic del conjunt del govern per afavorir la indústria catalana, i sortir d'accions d'una de freda i una altra de calenta.

A més a més, hem de fer una política industrial ambiciosa, que defugi de subvencions, i més si són d'escassa entitat, que no permeten transformar i consolidar un model industrial competitiu.

En canvi, constatem, accions que, al nostre entendre, van justament en sentit contrari a aquesta aposta holística de país per una indústria competitiva, que ha estat un dels seus més importants garants de la seva prosperitat. Vagi a mode d'exemple, i de forma recent els següents:

Si contemplem, per exemple, la Llei de mesures financeres i fiscals de la Generalitat, pel 2022, veurem en la seva Disposició Addicional Segona, la desaparició de la incineració de residus a Catalunya en un termini de dos anys, i la prohibició des d'avui de l'ampliació o la instal·lació de noves incineradores.

Aquesta barbaritat no només té repercussions per a la gran majoria dels sectors industrials (per alguns de manera definitiva perquè suposa un extraordinari perjudici), sinó que, segons la seva redacció final, suposa la fi de moltes indústries; perquè, cal complir amb la normativa europea de limitació dels compostos orgànics volàtils (VOCS) o cal incinerar³. No hi ha una alternativa fàcil ni raonable.

L'altre exemple, que es troba actualment en tràmit, és la nova imposició sobre les instal·lacions que emeten gasos amb efecte hivernacle, que busca, al nostre entendre, una solució local a un problema global com són les emissions de CO₂, sobre les quals tenim tot un conjunt d'accions a nivell europeu molt potents, que fa que la visió i la defensa del medi ambient i de les emissions de CO₂ puguin dur-se a terme amb aquests instruments coordinats i elaborats també de forma conjunta entre països membres, i el desplegament que per normativa pròpia pugui fer la Unió Europea mitjançant les seves institucions. En aquest sentit, cal assenyalar el green deal que desplegarà la CE en els propers anys per forçar i ajudar a mitigar el procés de canvi climàtic.

³ En aquesta línia, i com un exemple concret, derivat de la normativa aprovada, de què ens serveix aprovar un PERTE de 3.600M per la construcció d'automòbils elèctrics, si després no els podem pintar? I, si autoritza la incineració de VOCS per la indústria de l'automòbil, per què no a qui hem obligat a instal·lar sistemes d'incineració, per cremar els seus residus? Sense cap mena de dubte, és fa necessària una atenció tècnica al projecte, i la valoració i incidència de mesures normatives amb greus efectes sobre la producció

Per tot plegat, sorprèn que es desenvolupi la figura tributària que estava continguda en forma enunciativa en la llei de canvi climàtic de 2017, i més en moments de crisi com el que estem arrossegant arran de la pandèmia de la COVID, i en un moment en el que el preu de les emissions de CO2 ha crescut de forma important, que farà encara menys competitiva a la indústria i pot afectar a la deslocalització d'activitats.

Considerem del tot inoportuna i desafortunada aquesta nova figura tributària que castigarà fiscalment la producció d'activitat industrial al nostre país i, per tant, afavorirà en termes relatius les posicions d'altres indrets propers, per a atraure activitats que podrien haver-se destinat a Catalunya, i castigant en termes relatius als productors catalans en la seva competitivitat productiva, en un context de forta elevació dels preus de la energia.

Per tot això, NO és el moment ni la forma de fer-ho.

Per tot això, Foment del Treball vol una política industrial potent per a Catalunya que vegi en ella una eina de progrés del país i no una eina per castigar fiscalment la seva activitat, i més quan en altres territoris propers no ho pateixen.

Necessitem una veu clara i nítida per elaborar una política industrial competitiva, sense ensurts, que ajudi a fer una planificació acurada, i amb instruments de suport per la transformació sostenible i digital de la nostra indústria.